SPRENDIMAI

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2017/246

2017 m. vasario 7 d.

kuriuo pateikiama rekomendacija dėl laikinos vidaus sienų kontrolės išimtinėmis aplinkybėmis, keliančiomis pavojų bendram Šengeno erdvės veikimui, pratęsimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) ([1]), ypač į jo 29 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) vadovaudamasi Šengeno sienų kodekso 29 straipsniu 2016 m. gegužės 12 d. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priėmė įgyvendinimo sprendimą, kuriuo pateikiama rekomendacija dėl laikinos vidaus sienų kontrolės išimtinėmis aplinkybėmis, keliančiomis pavojų bendram Šengeno erdvės veikimui ([2]);

(2) Taryba rekomendavo penkioms Šengeno valstybėms (Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir Norvegijai) išlaikyti proporcingą laikiną sienų kontrolę tik tam tikruose vidaus sienos ruožuose šešis mėnesius, kad būtų pašalinta didelė grėsmė viešajai tvarkai ir vidaus saugumui, kilusi šiose valstybėse dėl išorės sienų kontrolės trūkumų Graikijoje ir per Graikiją atvykusių neteisėtų migrantų, kurie gali ketinti vykti į kitas Šengeno valstybes, antrinio judėjimo; 2016 m. lapkričio 11 d. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, šį laikotarpį pratęsė dar trims mėnesiams;

(3) pagal Šengeno sienų kodekso 25 ir 29 straipsnius šį pradinį Tarybos rekomenduotą laikotarpį galima dar pratęsti, jeigu išimtinės aplinkybės išlieka;

(4) 2016 m. lapkričio 11 d. rekomendacijoje nustatytas reikalavimas, pagal kurį atitinkamos Šengeno valstybės kas mėnesį teikia ataskaitas Komisijai dėl vykdytos kontrolės rezultatų ir prireikus dėl vertinimo, ar būtina tokią kontrolę toliau taikyti. Visos atitinkamos Šengeno valstybės pateikė Komisijai tokias ataskaitas. Iš šiose ataskaitose pateiktos informacijos matyti, kad kontrolė buvo vykdoma laikantis rekomendacijoje nustatytų sąlygų. Šia informacija taip pat patvirtinama, kad padėtis šiose valstybėse pamažu stabilizuojasi – nuolat mažėja asmenų, kuriuos atsisakoma įleisti, taip pat gautų prašymų suteikti prieglobstį skaičius;

(5) nepaisant šios pažangos, veiksmų plane „Grįžimas prie Šengeno erdvės nuostatų“ nustatytos sąlygos, kurias įgyvendinus būtų galima panaikinti visų vidaus sienų kontrolę ir grįžti prie įprastinio Šengeno erdvės veikimo, vis dar nėra visiškai įvykdytos. Be to, nors nuolat daroma pažanga ir 2016 m. Graikija pradėjo kur kas geriau valdyti išorės sienas, Graikijoje tebėra daug neteisėtų migrantų. Remiantis ankstesne patirtimi, valstybėms narėms, kurioms neteisėtų migrantų antrinis judėjimas iš Graikijos daro didžiausią poveikį, tebekyla su neteisėtų migrantų judėjimu susijusios grėsmės;

([1]) OL L 77, 2016 3 23, p. 1.
([2]) OL L 151, 2016 6 8, p. 8.

(6) Komisija komunikate „Grįžimas prie Šengeno erdvės nuostatų. Veiksmų planas“ nustatė įvairias politikos priemones, kurios turi būti įgyvendintos, kad būtų galima grįžti prie visapusiškai veikiančios Šengeno erdvės. Šiuo metu Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros veikla sparčiai įsibėgėja ir ji galės nuo 2017 m. vasario mėn. teikti pagalbą Graikijai prie jos šiaurinės išorės sienos;

(7) kitas veiksmų plane „Grįžimo prie Šengeno erdvės nuostatų“ nustatytas aspektas yra ES ir Turkijos pareiškimo įgyvendinimas. Ketvirtojoje pažangos ataskaitoje ([1]) patvirtinama tendencija, kad, nepaisant daugelio sunkumų, stabiliai pasiekiama rezultatų. Vis dėlto reikia nuolat stebėti šį įgyvendinimą. Tas pat taikytina vykdant bendradarbiavimą, dėl kurio susitarta Vakarų Balkanų maršruto šalių vadovų susitikime priimtame pareiškime;

(8) todėl išlieka išimtinės aplinkybės, keliančios didelę grėsmę viešajai tvarkai ir vidaus saugumui ir keliančios pavojų bendram Šengeno erdvės veikimui;

(9) todėl, atsižvelgiant į pirmiau nurodytus faktus, yra pagrindo, kaip būtiną priemonę, pagal Šengeno sienų kodekso 29 straipsnį leisti toliau pratęsti laikiną vidaus sienų kontrolę toms Šengeno valstybėms, kurios šiuo metu vykdo tokią kontrolę, būtent Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir asocijuotajai šaliai Norvegijai;

(10) remiantis faktiniais šiame etape turimais rodikliais, šis pratęsimas neturėtų būti ilgesnis nei trys mėnesiai nuo šio įgyvendinimo sprendimo priėmimo dienos;

(11) valstybės narės, nusprendusios toliau vykdyti vidaus sienų kontrolę pagal šį įgyvendinimo sprendimą, turėtų apie tai atitinkamai pranešti kitoms valstybėms narėms, Europos Parlamentui ir Komisijai;

(12) prieš pasirinkdamos tokios kontrolės galimybę atitinkamos valstybės narės turėtų išnagrinėti, ar nustatytai grėsmei veiksmingai pašalinti tiktų kitos alternatyvios priemonės nei sienų kontrolė, pavyzdžiui, naudojimasis policijos įgaliojimais tokiu būdu, kuris būtų suderinamas su Šengeno sienų kodekso 23 straipsniu, ir nuspręsti atnaujinti atitinkamų vidaus sienų kontrolę tik kaip būtiną priemonę, kai tokiomis mažiau tarpvalstybinį eismą ribojančiomis priemonėmis negalima tinkamai pašalinti nustatytų grėsmių. Atitinkamos valstybės narės savo pranešimuose turėtų pateikti šio nagrinėjimo rezultatus ir priežastis, dėl kurių buvo pasirinkta sienų kontrolė;

(13) kontrolė pagal šį įgyvendinimo sprendimą turėtų būti toliau vykdoma tik tiek, kiek būtina, o jos intensyvumas neturi viršyti būtiniausio minimumo ir turi būti pritaikytas pagal aplinkybes. Atitinkamai gali būti numatyta, kad srautui dar labiau sumažėjus tam tikruose pasienio ruožuose kontrolės vykdymas turėtų būti sustabdytas. Siekiant kuo didesnės kontrolės naudos ir sumažinti neigiamą jos poveikį laisvam judėjimui, turėtų būti vykdoma tik tikslinė kontrolė, pagrįsta nuolat atnaujinama rizikos analize ir žvalgybos informacija. Šengeno valstybėms, kurioms dėl tokios kontrolės tam tikruose pasienio ruožuose daromas poveikis, turėtų būti leidžiama reguliariai pateikti savo nuomonę dėl kontrolės būtinumo; Šengeno valstybė, nusprendusi atnaujinti tokią kontrolę, turėtų atsižvelgti į tokią nuomonę nagrinėdama ir peržiūrėdama tokių patikrinimų būtinumą ir siekti ją laipsniškai mažinti;

(14) kiekvieno šio įgyvendinimo sprendimo įgyvendinimo mėnesio pabaigoje Komisijai ir Tarybai turėtų būti nedelsiant siunčiama išsami atliktų patikrinimų rezultatų ataskaita, prie kurios prireikus turi būti pridedamas jų tolesnio taikymo būtinumo vertinimas. Į šią ataskaitą turėtų būti įtrauktas bendras patikrintų asmenų skaičius, bendras asmenų, kuriems, atlikus patikrinimą, atsisakyta leisti atvykti, skaičius, bendras atlikus patikrinimus priimtų sprendimų grąžinti skaičius ir bendras prie vidaus sienų, prie kurių atlikti patikrinimai, gautų prieglobsčio prašymų, skaičius;

(15) Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija paskelbė, jog ji toliau bendradarbiaus su atitinkamomis Šengeno valstybėmis siekiant laipsniškai atsisakyti laikinos vidaus sienų kontrolės ir kuo greičiau grįžti prie įprastinio Šengeno erdvės veikimo;

(16) Taryba taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija paskelbė, jog atidžiai stebės, kaip taikomas šis įgyvendinimo sprendimas,

([1]) Ketvirtoji pažangos, padarytos įgyvendinant ES ir Turkijos pareiškimą, ataskaita (COM(2016) 792).

REKOMENDUOJA:

1. Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir Norvegijai pratęsti proporcingą laikiną sienų kontrolę ne ilgiau kaip trims mėnesiams, pradedant nuo 2017 m. vasario 11 d., prie šių vidaus sienų:

   — Austrijai – prie Austrijos ir Vengrijos sausumos sienos bei Austrijos ir Slovėnijos sausumos sienos,

   — Vokietijai – prie Vokietijos ir Austrijos sausumos sienos,

   — Danijai – Danijos uostuose, kuriuose vyksta susisiekimas keltais su Vokietija, ir prie Danijos ir Vokietijos sausumos sienos,

   — Švedijai – pietų ir vakarų regionų policijos prižiūrimuose Švedijos uostuose ir prie Eresundo tilto,

   — Norvegijai – Norvegijos uostuose, kuriuose vyksta susisiekimas keltais su Danija, Vokietija ir Švedija.

2. Prieš nuspręsdamos pratęsti tokią kontrolę pagal šią rekomendaciją, atitinkamos valstybės narės turėtų pasikeisti nuomonėmis su susijusia (-omis) valstybe (-ėmis) nare (-ėmis) siekdamos užtikrinti, kad vidaus sienų kontrolė būtų vykdoma tik tuo atveju, kai laikoma, kad tai yra būtina ir proporcinga. Be to, atitinkamos valstybės narės turėtų užtikrinti, kad vidaus sienų kontrolė vadovaujantis Šengeno sienų kodeksu būtų vykdoma tik kaip būtina priemonė, kai kitomis alternatyviomis priemonėmis to paties poveikio pasiekti neįmanoma, ir tik tuose vidaus sienų ruožuose, kuriuose manoma, kad tai yra būtina ir proporcinga. Atitinkamos valstybės narės turėtų apie tai pranešti kitoms valstybėms narėms, Europos Parlamentui ir Komisijai.

3. Sienų kontrolė turėtų likti tikslinga, pagrįsta nuolat atnaujinama rizikos analize ir žvalgybos informacija, o jos taikymo sritis, dažnumas, vieta ir laikas neturėtų viršyti to, kas tikrai būtina siekiant reaguoti į didelę grėsmę, apsaugoti viešąją tvarką ir užtikrinti vidaus saugumą. Valstybė narė, vykdanti vidaus sienų kontrolę pagal šį įgyvendinimo sprendimą, turėtų kas savaitę peržiūrėti šios kontrolės būtinumą, dažnumą, vietą ir laiką, koreguoti kontrolės intensyvumą pagal esamos grėsmės lygį, prireikus sumažinti ją ir kas mėnesį nedelsiant pateikti ataskaitą Komisijai ir Tarybai.

Priimta Briuselyje 2017 m. vasario 7 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

L. GRECH